

Dokument zasedanja

B9-0457/2023

6.11.2023

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o učinkovitosti sankcij EU proti Rusiji
(2023/2905(RSP))

Anna Fotyga, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Witold Jan Waszczykowski, Kosma Złotowski, Jadwiga Wiśniewska, Ryszard Czarnecki, Bogdan Rzońca, Elżbieta Rafalska, Jacek Saryusz-Wolski, Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Assita Kanko, Cristian Terheş, Joachim Stanisław Brudziński, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová, Anna Zalewska, Hermann Tertsch
v imenu skupine ECR

**Resolucija Evropskega parlamenta o učinkovitosti sankcij EU proti Rusiji
(2023/2905(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini in Rusiji,
 - ob upoštevanju Ustanovne listine OZN, haških konvencij, ženevskih konvencij in njihovih dodatnih protokolov ter Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča,
 - ob upoštevanju Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani¹ in spremljajočega poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja med EU in Ukrajino, podpisanega leta 2014,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker Ruska federacija ob dejavni podpori beloruskega diktatorja Aleksandra Lukašenka nadaljuje nezakonito, neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo proti Ukrajini, ki se je začela že leta 2014 z zasedbo Krima ter delov pokrajin Doneck in Lugansk, zaostрила pa 24. februarja 2022 in prerasla v največji vojaški konflikt na evropski celini od konca druge svetovne vojne;
- B. ker prejšnje politike do Ruske federacije niso uspele ustaviti imperializma in so privedle le do čedalje bolj uničujoče vojaške agresije, zato bi vse razen zmage Ukrajine pomenilo nesprejemljiv izid za mednarodni mir, človekove pravice in demokracijo;
- C. ker so EU in nekatere njene države članice tudi po letu 2014 nadaljevale politiko tesnega sodelovanja z Rusko federacijo na številnih področjih, zlasti energetiki, pa tudi v vesoljskem in celo vojaškem sektorju, kljub pozivom, naj prenehajo s tem; ker so evropska podjetja, kot je Siemens, in podjetja, ki se sodelujejo pri gradnji mostu Kerč, grobo kršila sankcije EU ter prispevala k povečanju ruskih zmogljivosti in omogočanju nadaljnje agresije; ker ti primeri, ki so vzbudili ogorčenje, kljub določeni medijski pozornosti niso bili ustrezno preiskani in preganjani, kar bi odvrčalo druga podjetja;
- D. ker je EU sprejela 11 svežnjevev sankcij proti Rusiji, da bi oslabil njene vojaške zmogljivosti in ovirala njeno sposobnost za vsesplošno vojno; ker te sankcije vključujejo osebne sankcije zoper več kot 1800 posameznikov, izključitev desetih vodilnih ruskih finančnih institucij – vključno z največjo rusko banko Sberbank – iz mednarodnega sistema finančnih sporočil SWIFT, prepoved izvoza v Rusijo (vključno s tranzitom) za blago in/ali tehnologijo z dvojno rabo, brezpilotne zrakoplove, orožje, civilno strelno orožje, strelivo, vojaška vozila in paravojaško opremo, zaprtje zračnega prostora EU, morskih pristanišč in cest za ruske zrakoplove, plovila in prevoznike, omejitev cen ruske surove nafte in naftnih derivatov, izvoženih v tretje države, ter prepoved zagotavljanja pomorskega prevoza; ker so te sankcije sicer do neke mere spodkopale sposobnost Kremlja za neizzvano vojno, vendar bi jih morala spremljati

¹ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

- druga prizadevanja, kot je stalna vojaška podpora Ukrajini;
- E. ker se ocenjuje, da je EU zamrznila rezerve ruske centralne banke v znesku 300 milijard EUR in sredstva ruskih oligarhov v znesku 19 milijard EUR, medtem ko so ZDA in druge zahodne zaveznice blokirale ali zasegle za več kot 58 milijard USD sredstev, ki so v lasti ali pod nadzorom sankcioniranih Rusov;
 - F. ker so se številna mednarodna podjetja zaradi agresije odločila, da bodo zapustila ruski trg, vendar veliko število podjetij s sedežem v EU in državah skupine G7, zlasti v Nemčiji, Franciji, Italiji, Grčiji, Sloveniji, Avstriji in Španiji, kljub temu še naprej posluje in vlaga v Rusijo, s čimer podpirajo rusko vojno gospodarstvo;
 - G. ker je Rusija odvisna od posameznikov in subjektov iz tretjih držav, ki so naklonjeni temu, da oskrbujejo njeno vojsko in ji omogočijo nadaljevanje grozljive vojne proti Ukrajini; ker se po verodostojnih poročilih dobava orožja in vojaške opreme nadaljuje, ne le iz Severne Koreje in Irana, temveč vse pogosteje tudi iz Kitajske;
 - H. ker je devet let po začetku ruske agresije proti Ukrajini podjetje Raiffeisen, največji zahodni posojilodajalec, ki še vedno deluje pod Putinovim režimom, s svojimi ruskimi operacijami ustvaril skoraj polovico svojega dobička, pri čemer se je dobiček v letu 2022 močno povečal, kljub pozivom k zmanjšanju poslovanja v tej državi;
 - I. ker so ruske sheme izogibanja sankcijam vse naprednejše, zlasti kar zadeva prodajo nafte, ki ostaja glavni vir financiranja vojne;
 - J. ker so države EU od januarja do septembra 2023 uvozile približno enako količino ruskega utekočinjenega zemeljskega plina (UZP) kot v istem obdobju prejšnjega leta, nekatere pa so svoj uvoz UZP povečale za 40 do 50 %, medtem ko sta imeli nemški podjetji Technip in Linde ključno vlogo pri ruskem razvoju projekta „arktični UZP 2“, ki je bil nedavno dodan režimu sankcij ZDA;
 - K. ker je Rusija ustanovila tako imenovano temno floto tankerjev za prevoz nafte, ki lahko delujejo brez zahodnih zavarovanj in drugih storitev, da bi se izognila zgornji meji nafte, ki jo je uvedla EU;
 - L. ker lahko Rusija z uporabo vesoljskega programa (ROSCOSMOS) kot sredstva za pridobivanje tehnologij za civilno in vojaško uporabo pridobi precejšnje število računalniških komponent, potrebnih za proizvodnjo balističnih in manevrirnih izstrelkov;
 - M. ker so številna podjetja, tudi v Srbiji, Armeniji, Kazahstanu, Turčiji, Indiji in na Kitajskem, pripravljena sprejeti znatna tveganja za zadovoljitev povpraševanja po blagu, ki je prepovedano s sankcijami EU, iz ruskih javnih naročil;
 - N. ker je Rusija vzpostavila alternativne poti za uvoz blaga z dvojno rabo, predvsem prek Kitajske, Turčije, Cipra in Združenih arabskih emiratov, ki so postali vozlišča za izvoz, ponovni izvoz in pretovarjanje tuje tehnologije in opreme v Rusijo; ker je količina takšnega uvoza že presegla ravni pred vojno; ker se je na primer uvoz mikroprocesorjev in/ali polprevodnikov iz Rusije povečal z 1,82 milijarde USD v letu 2021 na 2,45 milijarde USD v letu 2022 (iz leta v leto);

- O. ker je Rusija po podatkih nekaterih virov leta 2022 uvozila brezpilotne zrakoplove iz Kitajske, Hongkonga, Indije, Turčije in tudi iz držav EU, in sicer Nizozemske in Nemčije;
- P. ker je Kremelj zaradi odsotnosti sankcij za rusko trgovino z žitom uporabil črnomorsko blokado žita, da bi Ukrajino agresivno izrinil z njenih tradicionalnih trgov in razširil svoj izvoz, ter je še naprej izvažal žito, ukradeno z zasedenih ukrajinskih ozemelj;
1. znova izraža neomajno podporo neodvisnosti, suverenosti in ozemeljski celovitosti Ukrajine v okviru njenih mednarodno priznanih meja ter potrjuje, da je cilj politike EU, da Ukrajina invazijo prestane kot zmagovalka in znova začrta mednarodno priznane meje iz leta 1991; ponovno najodločneje obsoja nezakonito, neizzvano in neupravičljivo rusko vojaško agresijo proti Ukrajini;
 2. zahteva, naj Rusija in njene zavezniške sile prenehajo z vsemi vojaškimi akcijami, zlasti genocidnimi napadi na stanovanjska območja in civilno infrastrukturo, pa tudi prisilno premestitev ukrajinskih otrok v Rusko federacijo in Belorusijo, ter naj Rusija v celoti in brezpogojno umakne vse vojaške sile, zavezniške sile in vojaško opremo s celotnega mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine;
 3. pozdravlja najnovejši sveženj sankcij, ki so ga ZDA napovedale 2. novembra 2023, in poziva ohranitvi tesnega usklajevanja omejevalnih ukrepov za zmanjšanje zmogljivosti Rusije za nadaljevanje agresije;
 4. poziva k hitri pripravi in izvajanju novega svežnja sankcij EU, ki bi okrepil in zagotovil večjo učinkovitost že veljavnih omejevalnih ukrepov ter Rusiji in tretjim državam otežil izogibanje tem ukrepom, zlasti:
 - a. z uvedbo ukrepov za prekinitev vseh povezav v ruski vojaški dobavni verigi, uperjenih proti zunanjim akterjem, ki bi poskušali podpreti ruska vojna prizadevanja, tudi s proizvodnjo brezpilotnih zrakoplovov in izstrelkov;
 - b. z uvedbo dodatnih sankcij za vplivne ruske podjetniške akterje, med drugimi tudi ruska podjetja, ki so še vedno prisotna na trgih EU, na primer Lukoil, zmanjšanjem sodelovanja EU in Rusije na področju jedrskega goriva in vključitvijo ruske državne korporacije za atomsko energijo Rosatom v režim sankcij;
 - c. s prepovedjo uvoza ruskih diamantov in sankcioniranjem podjetja Alrosa v državni lasti ter s široko uvedbo sistemov za sledenje porekla diamantov, ki temeljijo na novih tehnologijah;
 - d. z okrepitevijo uveljavljanja omejitve cen nafte in skladnosti z zgornjimi mejami cen, zlasti z zahtevo, da lahko potrdila o cenah za ruski naftni tovor izdajo le pooblaščenim trgovcem z belega seznama, in z zahtevo, da morajo vsi tankerji, ki prečkajo evropske teritorialne vode, preveriti, ali imajo ustrezno zavarovanje za razlivanje nafte;
 - e. z uvedbo popolnih sankcij proti vsem ruskim naftnim in plinskim družbam, vključno z družbami Gazprom, Gazpromneft, Rosneft, Surgutneftegas, Lukoil,

Tatneft, Transneft, Sibur, Zarubežneft in Novatek;

- f. z uvedbo popolnih sankcij zoper banko Gazprombank, ki je bila prej izvzeta iz sankcij, da bi olajšali trgovanje z energijo;
- g. z uvedbo popolne obdavčitve za zahodne naftne in plinske družbe, ki so še prisotne v Rusiji;
- h. z uvedbo popolne prepovedi uvoza UZP iz Rusije in kakršnega koli tehnološkega sodelovanja na področju razvoja in podpore sektorju UZP;
- i. z omejitvijo dostopa do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) in njihovega prihodnjega razvoja, vključno s prepovedjo vzdrževanja storitev v oblaku, ter z razširitvijo sankcij na subjekte in posameznike, ki financirajo, raziskujejo, razvijajo ali uvažajo napredno tehnologijo v Rusijo;
- j. z blokiranjem dostopa Rusije do zahodnih naftnih storitev;
- k. s sankcioniranjem ruskih podjetij za naftne storitve;
- l. s sodelovanjem z državami OPEC+, da se prepreči spodbujanje ruskega gospodarstva z dobički iz izvoza nafte;
- m. z omejitvijo izvoza blaga z dvojno rabo z uskladitvijo opredelitev blaga z dvojno rabo in z dosledno uporabo omejitev v vseh jurisdikcijah;
- n. z uporabo strožjega procesa izdajanja izvoznih dovoljenj in večjo zmogljivostjo izvrševanja, s posebnim poudarkom na izdelkih, za katere veljajo sankcije in ki se prodajajo posrednikom in državam, ki so tesno povezane z Rusijo in bi lahko delovali kot posredniki za ruska podjetja;
- o. z izključitvijo ali prekinitvijo članstva Rusije v mednarodnih organizacijah, vključno z Varnostnim svetom OZN, Svetovno trgovinsko organizacijo, Svetovno carinsko organizacijo in Mednarodnim denarnim skladom, ter z onemogočanjem udeležbe Rusije na športnih in kulturnih prireditvah;
- p. z uvedbo sekundarnih sankcij za podjetja v tretjih državah, ki Rusiji dobavljajo vojaško blago in blago z dvojno rabo;
- q. s takojšnjo ustavitvijo sodelovanja z Rusijo v vesoljskem programu in dobave materialov, povezanih s tem programom;
- r. z uvedbo popolnih sankcij proti desetim največjim ruskim bankam – Sberbank, VTB Bank, Gazprombank, Alfa-Bank, Rosselkhozbank (Ruska kmetijska banka), Kreditni banki Moskve, Bank Otkritie, VEB, Promsvyazbank in Sovcombank;
- s. z določitvijo rokov za izstop preostalih tujih bank z ruskega trga, zlasti banke Raiffeisen, največje zahodne banke, ki še vedno deluje v Rusiji, in grožnjami institucijam tretjih držav s sekundarnimi sankcijami, da bi zapolnili vrzeli;
- t. s sodelovanjem s ključnimi podjetji, ki še naprej izvažajo blago v Rusijo, in

obveščanjem javnosti o uporabi tega blaga v vojni proti Ukrajini, da bi jih spodbudili k izpolnjevanju modelov družbene odgovornosti podjetij in izvajanju proaktivnih ukrepov za zaustavitev prenosa tehnologije;

- u. s sankcioniranjem tretjih oseb kot posrednikov in podjetij, ki se uporabljajo za izogibanje sedanjemu režimu sankcij;
5. obžaluje, da so se številna zahodna podjetja odločila, da bodo še naprej poslovala z Rusko federacijo, kar postavlja pod vprašaj pripravljenost njihovih vlad, da bi se ogradile od gospodarstva diktatorskega agresorskega režima; poziva tiste, ki so doslej dobičku namenjali prednost pred družbeno odgovornostjo in etičnimi standardi, naj zapustijo ruski trg in izkoristijo priložnost za sodelovanje pri načrtu Ukrajine za okrevanje in obnovo, ki bo največji naložbeni projekt v Evropi;
 6. poziva ustrezne oblasti, naj raziščejo in kaznujejo najbolj očitne kršitve, kot so dejanja Siemens pri dostavi turbin na zasedeni Krim, pa tudi podjetja, ki so sodelovala pri gradnji mostu Kerč; poudarja, da bi bilo treba podjetjem, ki kršijo sankcije EU, odvzeti vsa sredstva EU, v celoti bi morala sodelovati pri preiskavi in popraviti razmere;
 7. poziva EU in njene države članice, naj tesneje sodelujejo z mednarodnimi partnerji, da bi preprečile nadaljnje rusko izogibanje sankcijam in kršitve nadzora izvoza prek njihovih jurisdikcij; poleg tega poziva k nadaljnjemu usklajevanju z demokratičnimi partnerji, zlasti s skupino G7, in pozdravlja nedavne sankcije ZDA, katerih cilj je prekinitev ruske dobavne verige za najpomembnejše izdelke;
 8. poziva države članice in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj izvajajo pritisk na tretje države, zlasti tiste, ki si prizadevajo za članstvo v EU ali tesnejše vezi z EU, da bi prenehale pomagati Rusiji pri izogibanju sankcijam EU ter izvajale pritisk na svoja podjetja, da bi prenehala sodelovati z Rusko federacijo;
 9. poudarja, da mora Belorusija odražati te omejevalne ukrepe; ugotavlja, da Belorusija kljub številnim pozivom k temu ne odraža sankcij, uvedenih proti Moskvi, izvaja nesprejemljivo nasilje nad beloruskimi državljani, sodeluje z Rusijo v agresiji proti Ukrajini in skupaj z Rusijo migracije uporablja kot orožje v politične namene ter izvaja hibridne ukrepe proti Evropski uniji;
 10. ponovno izraža trdno prepričanje, da bo Rusija v celoti plačala račun za obnovo Ukrajine, saj bi moral storilec agresije plačati za vojne zločine in zagotoviti odškodnino za vso škodo; v zvezi s tem ponovno poziva Komisijo in države članice, naj prevzamejo vodilno vlogo pri pripravi večstranskega mehanizma za nadzor, izvrševanje in izplačilo ruskih odškodnin Ukrajini ter omogočijo, da se v ta namen uporabijo sredstva in premoženje, zamrznjena zaradi ruske invazije;
 11. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, Uradu visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice, Uradu visokega komisarja Združenih narodov za begunce, Mednarodnemu odboru Rdečega križa, Mednarodnemu kazenskemu sodišču, predsedniku, vladi in parlamentu Ruske federacije ter predsedniku, vladi in parlamentu

Ukrajine.